

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

6. června 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Soudní spolupráce v občanských věcech – Nařízení (EU) č. 1215/2012 – Článek 66 – Působnost *ratione temporis* – Nařízení (ES) č. 44/2001 – Působnost *ratione materiae* – Občanské a obchodní věci – Článek 1 odst. 1 a 2 písm. a) – Vyloučené věci – Majetková práva plynoucí z manželských vztahů – Článek 54 – Žádost o vydání osvědčení dokládajícího vykonatelnost rozhodnutí vydaného soudem původu – Soudní rozhodnutí týkající se pohledávky vzniklé v důsledku zrušení majetkových vztahů založených faktickým partnerstvím“

Ve věci C-361/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Szekszárdi Járásbíróság (okresní soud v Szekszárdu, Maďarsko) ze dne 16. května 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 5. června 2018, v řízení

Ágnes Weil

proti

Gézovi Gulácsimu,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení C. Toader (zpravodajka), předsedkyně senátu, A. Rosas a M. Safjan, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za maďarskou vládu Z. Fehérem, jako zmocněncem,
- za českou vládu M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi M. Heller a A. Tokárem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

* Jednací jazyk: maďarština.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 odst. 1 a 2 písm. a) a článku 53 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Ágnes Weil s bydlištěm v Maďarsku a Gézou Gulácsim s bydlištěm ve Spojeném království týkajícím se vydání osvědčení podle článku 53 nařízení č. 1215/2012 za účelem výkonu pravomocného rozhodnutí proti poslední jmenovanému.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení (ES) č. 44/2001

- 3 Body 16 až 18 odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 03/31, s. 390) uvádí:

„16) Vzájemná důvěra ve výkon spravedlnosti v rámci Společenství umožňuje, aby rozhodnutí vydaná v kterémkoli členském státě byla bez dalšího uznávána bez potřeby jakéhokoli dalšího řízení, kromě sporných případů.

17) Na základě stejné zásady vzájemné důvěry musí být postup pro výkon rozhodnutí vydaného v jednom členském státě v jiném členském státě účinný a rychlý. K tomuto účelu by mělo být prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí vydáno v zásadě bez dalšího po zcela formální kontrole předložených písemností, aniž by měl soud možnost vznést bez návrhu jakékoli důvody pro nevykonání soudního rozhodnutí ve smyslu tohoto nařízení.

18) Nicméně s ohledem na právo odpůrce se odpůrce může v řízení, v němž bude poskytnuta možnost vyjádření oběma stranám, domáhat zrušení prohlášení vykonatelnosti, pokud se domnívá, že existuje jeden z důvodů pro nevykonání rozhodnutí. Podat opravné prostředky by měl mít možnost rovněž navrhovatel, pokud byl zamítnut jeho návrh na vydání prohlášení vykonatelnosti.“

- 4 Článek 1 tohoto nařízení stanoví:

„1 Toto nařízení se vztahuje na občanské a obchodní věci bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní.“

2. Toto nařízení se nevztahuje na:

- a) věci osobního stavu, způsobilosti fyzické osoby k právům a právním úkonům, majetková práva plynoucí z manželských vztahů a dědění, včetně dědění ze závěti;

[...]

5 Podle článku 53 uvedeného nařízení platí:

„1 Strana, která žádá o uznání rozhodnutí nebo o prohlášení vykonatelnosti, musí předložit jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti.

2. Strana, která podává návrh na prohlášení vykonatelnosti, musí rovněž předložit osvědčení podle článku 54, aniž je dotčen článek 55.“

6 Článek 54 téhož nařízení stanoví:

„Soud nebo příslušný orgán členského státu, ve kterém bylo rozhodnutí vydáno, vydá na žádost kterékoli dotčené strany osvědčení za použití standardního formuláře uvedeného v příloze V tohoto nařízení.“

7 Článek 55 nařízení č. 44/2001 v odstavci 1 stanoví:

„Pokud není předloženo osvědčení uvedené ve článku 54, může soud nebo příslušný orgán určit lhůtu pro jeho předložení, přijmout rovnocennou písemnost nebo, pokud nepovažuje za potřebné další objasnění, jeho předložení prominout.“

Nařízení č. 1215/2012

8 Článek 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví:

„1 Toto nařízení se vztahuje na občanské a obchodní věci bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*).

2. Toto nařízení se nevztahuje na:

a) věci osobního stavu nebo způsobilost fyzických osob k právům a právním úkonům, majetková práva plynoucí z manželských vztahů nebo vztahů, s nimiž právo pro ně rozhodné spojuje účinky obdobné manželství;

[...]“

9 Článek 66 tohoto nařízení stanoví:

„1 Toto nařízení se vztahuje pouze na řízení zahájená, na veřejné listiny formálně vyhotovené nebo registrované a na soudní smíry schválené či uzavřené ke dni 10. ledna 2015 nebo po něm.

2. Aniž je dotčen článek 80, použije se nařízení (ES) č. 44/2001 i nadále na rozhodnutí vydaná v zahájených řízeních, veřejné listiny formálně vyhotovené nebo registrované a soudní smíry schválené či uzavřené přede dnem 10. ledna 2015 a spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 44/2001.“

Maďarské právo

Zákon o výkonu soudních rozhodnutí

- 10 Bírószági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (zákon č. LIII z roku 1994, o výkonu soudních rozhodnutí) v § 31/C odst. 1 písm. g) stanoví:

„Na žádost vydá soud, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, osvědčení podle článku 53 nařízení (EU) č. 1215/2012 za použití formuláře uvedeného v příloze I citovaného nařízení.“

Občanský zákoník

- 11 Pogárri Törvénykönyvöl szóló 1959. évi IV. törvény (zákon č. IV z roku 1959, kterým se vydává občanský zákoník), ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí, o jehož výkon se žádá (dále jen „občanský zákoník“), v § 578/G odst. 1 a 2 bod 3, zařazeném do dílu 3, nadepsaného „Majetkové vztahy mezi osobami žijícími ve společné domácnosti“, jenž byl součástí hlavy XLVI části čtvrté tohoto zákoníku, nadepsané „Závazková práva“, stanovil:

„1 V době svého spoluzití nabývají osoby žijící v nesezdaném soužití spoluvlastnictví k věci v podílu odpovídajícím jejich příspěvku k jejímu nabytí. Nelze-li podíl určit, má se za to, že podíly jsou stejné. Práce v domácnosti se považuje za příspěvek k nabytí věci.

2. Tato ustanovení se použijí i na majetkové vztahy mezi jinými příbuznými žijícími ve společné domácnosti s výjimkou manželů a registrovaných partnerů.“

- 12 Ustanovení § 685/A občanského zákoníku, zařazeného do části šesté, nadepsané „Závěrečná ustanovení“, stanovilo:

„Nesezdané soužití vzniká mezi dvěma osobami žijícími společně (ve společném soužití) ve společné domácnosti, které jsou na sebe citově a hospodářsky vázány, aniž spolu uzavřely manželství nebo registrované partnerství, pokud žádná z těchto osob není v manželství, registrovaném partnerství nebo v nesezdaném soužití s jinou osobou a pokud mezi nimi není příbuzenský vztah v linii přímé ani vztah sourozenecký či vztah nevlastních sourozenců.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 13 Ágnes Weil a Géza Gulácsi byli neregistrovanými partnery ve smyslu § 685/A občanského zákoníku, kteří v době od února 2002 do října 2006 žili ve společné domácnosti.
- 14 Rozsudkem Szeksszárdi Városi Bírószág (městský soud v Szekszárdu, Maďarsko), který se stal pravomocným a vykonatelným dne 23. dubna 2009, bylo G. Gulácsimu uloženo zaplatit Á. Weil částku ve výši 665 133 maďarských forintů (HUF) (přibližně 2 060 EUR) včetně úroků z prodlení z titulu zrušení majetkového režimu založeného jejich faktickým partnerstvím.
- 15 S cílem domoci se zaplacení této pohledávky podala Á. Weil v Maďarsku proti G. Gulácsimu návrh na zahájení exekučního řízení, které skončilo bez výsledku z důvodu jeho nedostatečného majetku.
- 16 Vzhledem k tomu, že od roku 2006 žil G. Gulácsi ve Spojeném království, kde měl pravidelný příjem, podala Á. Weil dne 22. listopadu 2017 k Szeksszárdi Járásbírószág (městský soud v Szekszárdu, Maďarsko), témuž soudu, který vydal rozsudek ze dne 23. dubna 2009, žádost o vydání osvědčení podle článku 53 nařízení č. 1215/2012 za účelem výkonu tohoto rozsudku.

- 17 Předkládající soud, kterému byla tato žádost předložena, má pochybnosti především o tom, zda lze při vydávání osvědčení podle článku 53 nařízení č. 1215/2012 ověřovat, jestli věc, která vedla k vydání rozsudku ze dne 23. dubna 2009, spadá do působnosti tohoto nařízení.
- 18 V tomto ohledu tvrdí, že to, že bylo nařízením č. 1215/2012 zrušeno prohlášení vykonatelnosti, znamená, že soud dožádaného členského státu může žádost o výkon rozhodnutí kontrolovat pouze po formální stránce. Pokud by tedy měl soud členského státu původu automaticky vydávat osvědčení podle článku 53 nařízení č. 1215/2012, hrozilo by, že režim pro výkon rozhodnutí zavedený tímto nařízením bude platit pro věci, které jsou vyloučeny z působnosti tohoto nařízení, neboť uvedené nařízení taxativně stanoví důvody pro odepření výkonu.
- 19 Pokud by osvědčení podle článku 53 nařízení č. 1215/2012 nebylo vydáváno automaticky, vnitrostátní soud se zadruhé ptá, zda jsou majetkové vztahy založené faktickým partnerstvím věcí občanskou či obchodní ve smyslu čl. 1 odst. 1 tohoto nařízení, nebo zda jde o věc, která je z působnosti tohoto nařízení vyloučena, tedy konkrétně zda jde o majetková práva ze vztahů, s nimiž právo pro ně rozhodné spojuje účinky obdobné manželství ve smyslu čl. 1 odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení.
- 20 V tomto ohledu tento soud tvrdí, že podle § 578/G odst. 1 občanského zákoníku spadají majetkové vztahy mezi faktickými partnery do závazkového práva.
- 21 Uvedený soud rovněž zdůrazňuje, že v maďarském jazykovém znění čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1215/2012 je výraz „účinky obdobné manželství“ na rozdíl od jiných jazykových verzí uvedeného ustanovení přeložen jako „právní účinky obdobné manželství“. Táže se proto, zda by měl být kladen větší důraz na obsah faktického partnerství nebo na jeho právní účinky. V tomto ohledu předkládající soud uvádí, že po obsahové stránce neexistuje mezi takovým partnerstvím a manželstvím žádný zásadní rozdíl, jelikož podstatou obou dvou je citové a hospodářské spojení. Z právního hlediska však maďarská právní úprava upravuje ony dvě formy soužití rozlišně, zejména pokud jde o sdílení společného majetku, vyživovací povinnost, bydlení a dědění. V oblasti sociálních dávek, daňového zvýhodnění rodin či příspěvku na bydlení pro rodiny ovšem podstatnější rozdíly mezi manžely a osobami žijícími v nesezdaném partnerství neexistují.
- 22 Za těchto podmínek se Szekszárdi Járásbíróság (městský soud v Szekszárdu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být článek 53 nařízení [...] č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že na žádost jednoho z účastníků řízení je soud členského státu, který vydal rozhodnutí, automaticky povinen vydat osvědčení o tomto rozhodnutí, aniž zkoumá, zda [věc] spadá do oblasti působnosti nařízení [...] č. 1215/2012?
- 2) V případě záporné odpovědi na první předběžnou otázku, musí být čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení [...] č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že žaloba na zaplacení pohledávky podaná mezi osobami žijícími v nesezdaném soužití spadá mezi majetková práva plynoucí ze vztahů, s nimiž právo spojuje (právní) účinky obdobné manželství?“

K předběžným otázkám

K použitelným právním předpisům

- 23 Předkládající soud formuluje své otázky s ohledem na nařízení č. 1215/2012 s tím, že rozhodný je pro něj den, k němuž byla žádost o osvědčení podána, tj. 22. listopadu 2017.

- 24 V tomto ohledu je třeba připomenout, jak vyplývá z článku 66 nařízení č. 1215/2012, že uvedené nařízení se vztahuje zejména na soudní řízení zahájená ode dne 10. ledna 2015 a nařízení č. 44/2001 se nadále vztahuje na rozhodnutí vydaná v soudních řízeních zahájených před 10. lednem 2015. Za účelem určení, které nařízení se použije *ratione temporis*, je proto třeba za rozhodné považovat datum podání žaloby, která vedla k rozhodnutí, jehož výkon je požadován, a nikoli pozdější datum například datum podání žádosti o vydání osvědčení o vykonatelnosti takového rozhodnutí.
- 25 Ve věci v původním řízení bylo rozhodnutí, ve vztahu k němuž je žádáno o vydání osvědčení o vykonatelnosti, vydáno dne 23. dubna 2009. Žaloba, která vedla k vydání uvedeného rozhodnutí, byla proto zjevně podána před rozhodným dnem pro účely aplikace nařízení č. 1215/2012, tj. 10. lednem 2015. Jak tvrdí maďarská vláda a Evropská komise, v tomto případě je tedy třeba konstatovat, že se z hlediska *ratione temporis* použije nařízení č. 44/2001.
- 26 Jak nicméně vyplývá z ustálené judikatury, to, že vnitrostátní soud formuloval svou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce po formální stránce tak, že odkázal na určitá ustanovení nařízení č. 1215/2012, nebrání tomu, aby Soudní dvůr tomuto soudu poskytl všechny prvky výkladu, které mohou být pro rozsouzení věci, jež mu byla předložena, užitečné, ať již na ně předkládající soud ve svých otázkách odkázal, či nikoli (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 29. září 2016, *Essent Belgium*, C-492/14, EU:C:2016:732, bod 43, jakož i ze dne 7. června 2018, *Inter-Environnement Brusel* a další, C-671/16, EU:C:2018:403, bod 29 a citovaná judikatura).

K první otázce

- 27 S ohledem na konstatování uvedená v bodech 23 až 26 tohoto rozsudku je třeba první otázku chápat v tom smyslu, že její podstatou je, zda musí být článek 54 nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že soud členského státu, u něhož je podána žádost o vydání osvědčení dokládajícího, že je rozhodnutí vydané soudem původu vykonatelné, musí ověřit, zda spor spadá či nespadá do působnosti tohoto nařízení, nebo zda je povinen toto osvědčení vydat automaticky.
- 28 Na úvod je třeba konstatovat, že všechny strany, které předložily vyjádření v této věci, souhlasí s tím, že v takové situaci, jako je situace ve věci v původním řízení, musí mít soud pravomoc ověřit, zda spor, na jehož základě bylo vydáno rozhodnutí, ve vztahu k němuž je žádáno o vydání osvědčení o vykonatelnosti, spadá do působnosti právního předpisu, který vydání takového osvědčení upravuje, ať již se jedná o nařízení č. 44/2001, nebo nařízení č. 1215/2012.
- 29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora je systém uznávání a výkonu zavedený nařízením č. 44/2001 založen na vzájemné důvěře v justici v rámci Evropské unie. Taková důvěra vyžaduje nejen to, aby byla soudní rozhodnutí vydaná v některém členském státě bez dalšího uznána v jiném členském státě, ale rovněž aby byl postup pro výkon těchto rozhodnutí v posledně uvedeném státě účinný a rychlý (rozsudek ze dne 13. října 2011, *Prism Investments*, C-139/10, EU:C:2011:653, bod 27).
- 30 Podle znění bodu 17 odůvodnění uvedeného nařízení musí takový postup zahrnovat pouze zcela formální kontrolu písemností požadovaných pro přiznání vykonatelnosti v členském státě, v němž se o uznání žádá (rozsudek ze dne 13. října 2011, *Prism Investments*, C-139/10, EU:C:2011:653, bod 28).
- 31 V souladu článkem 53 nařízení č. 44/2001 musí za tímto účelem strana, která žádá o prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí, předložit jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti, jakož i osvědčení orgánů členského státu původu ve smyslu článku 54 tohoto nařízení (rozsudek ze dne 13. října 2011, *Prism Investments*, C-139/10, EU:C:2011:653, bod 29).

- 32 Funkce osvědčení ve smyslu článku 54 nařízení č. 44/2001 proto spočívá v tom, že usnadňuje vydání prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí přijatého členským státem původu, takže k tomuto vydání dochází v zásadě bez dalšího, jak je uvedeno v bodě 17 tohoto nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2012, Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, bod 41).
- 33 Z této judikatury vyplývá, že potřeba zajistit rychlý výkon soudních rozhodnutí při zachování právní jistoty, která je základem vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti v Unii, je konkrétně v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, kdy se soud, který vydal rozhodnutí, jež má být vykonáno, při jeho přijímání nevyjádřil k použitelnosti nařízení č. 44/2001, důvodem pro to, aby soud, kterému je předložena žádost o vydání uvedeného osvědčení v této fázi ověřil, zda spor spadá do působnosti tohoto nařízení.
- 34 To, že podle článku 55 uvedeného nařízení není předložení takového osvědčení pro výkon rozhodnutí povinné, nemění nic na povinnosti soudu, který jej má vydat, zjistit, zda spor, na jehož základě bylo rozhodnutí přijato, spadá do působnosti nařízení č. 44/2001.
- 35 Pro tento závěr svědčí to, že v rámci výkonu rozhodnutí podle nařízení č. 44/2001 stejně jako v případě výkonu podle nařízení č. 1215/2012 nemůže soud v dožádaném členském státě *ex post* ověřovat, zda žaloba, která vedla k rozhodnutí, jehož výkon je požadován, spadá do působnosti nařízení č. 44/2001, neboť toto nařízení taxativně stanoví důvody, z nichž lze napadnout prohlášení vykonatelnosti tohoto rozhodnutí.
- 36 Dále je třeba uvést, že ověřením, zda má soud pravomoc k vydání osvědčení podle článku 54 nařízení č. 44/2001, uvedený soud vykonává fázi navazující na předchozí soudní řízení tím, že zajistí jeho úplnou účinnost, a vede tak řízení mající povahu soudního řízení, takže vnitrostátní soud, vedoucí takové řízení má pravomoc předložit Soudnímu dvoru předběžnou otázku (obdobně viz rozsudek ze dne 28. února 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, body 39 a 41).
- 37 Vzhledem k tomu je třeba na první otázku odpovědět tak, že článek 54 nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že soud členského státu, u něhož byla podána žádost o vydání osvědčení dokládajícího vykonatelnost rozhodnutí vydaného soudem původu, musí v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, kdy se soud, který vydal rozhodnutí, jež má být vykonáno, nevyjádřil k použitelnosti tohoto nařízení, ověřit, zda spor spadá do působnosti uvedeného nařízení.

K druhé otázce

- 38 S ohledem na konstatování uvedená v bodech 23 až 26 tohoto rozsudku musí být druhá otázka chápána tak, že jejím účelem je zjistit, zda musí být čl. 1 odst. 1 a 2 písm. a) nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že taková žaloba, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, jejímž předmětem je návrh na zrušení majetkových vztahů založených faktickým partnerstvím, spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu odstavce 1, a spadá tedy do věcné působnosti uvedeného nařízení.
- 39 Úvodem je třeba poznamenat, že čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení č. 44/2001 vylučuje z oblasti působnosti tohoto nařízení majetková práva plynoucí z manželských vztahů. K rozšíření této výluky na majetková práva plynoucí ze vztahů, s nimiž právo pro ně rozhodné spojuje účinky obdobné manželství, došlo až v nařízení č. 1215/2012.
- 40 Je třeba rovněž připomenout, že v rozsahu v němž nařízení č. 44/2001 nahrazuje Úmluvu ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, 1972, s. 32), platí výklad Soudního dvora týkající se ustanovení uvedené úmluvy

i pro ustanovení tohoto nařízení, neboť ustanovení těchto nástrojů Společenství lze považovat za rovnocenná (rozsudek ze dne 16. června 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, bod 22 a citovaná judikatura).

- 41 Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora k čl. 1 druhému pododstavci bodu 1 uvedené úmluvy, jehož znění odpovídá čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení č. 44/2001, výklad prvně uvedeného ustanovení sice platí i pro druhé, jak bylo připomenuto v přechozím bodě tohoto rozsudku, avšak pojem „majetková práva plynoucí z manželských vztahů“ míří na majetková práva plynoucí přímo z manželského svazku nebo z jeho zrušení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. března 1979, de Cavel, 143/78, EU:C:1979:83, bod 7).
- 42 Vzhledem k tomu, že podle žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nepojí účastníky původního řízení manželský svazek, nelze jejich majetková práva plynoucí z faktického partnerství kvalifikovat jako „majetková práva plynoucí z manželských vztahů“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení č. 44/2001.
- 43 V tomto ohledu je třeba připomenout, že výluka podle čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení č. 44/2001 představuje výjimku, která musí být vykládána restriktivně. Soudní dvůr totiž s poukazem na cíl nařízení č. 44/2001, kterým je udržovat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva podporou volného pohybu rozhodnutí, rozhodl, že vynětí z působnosti uvedeného nařízení představuje výjimku, která musí být jako každá výjimka vykládána restriktivně (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. října 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 27).
- 44 Pro výklad pojmu „majetková práva plynoucí z manželských vztahů“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení č. 44/2001 podle něhož takové faktické partnerství, jako je partnerství dotčené ve věci v původním řízení, nespadá do působnosti tohoto ustanovení, navíc svědčí legislativní změna této výlučky zavedená v nařízení č. 1215/2012. Jak je uvedeno v bodě 39 tohoto rozsudku, uvedená výlučka byla tímto nařízením rozšířena nad rámec majetkových práv plynoucích z manželských vztahů, a to pouze pro vztahy považované za srovnatelné s manželstvím. Posledně uvedená změna by tedy postrádala jakýkoli smysl, pokud by měl být čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení č. 44/2001 vykládán tak, že se vztahuje na takové faktické partnerství, jako je partnerství dotčené ve věci v původním řízení.
- 45 S ohledem na tato konstatování je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 1 odst. 1 a 2 písm. a) nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že taková žaloba, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, jejímž předmětem je návrh na zrušení majetkových vztahů založených faktickým partnerstvím, spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu odstavce 1, a spadá tedy do věcné působnosti tohoto nařízení.

K nákladům řízení

- 46 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 54 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že soud členského státu, u něhož byla podána žádost o vydání osvědčení dokládajícího vykonatelnost rozhodnutí vydaného soudem původu, musí v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, kdy se soud, který vydal rozhodnutí, jež má být vykonáno, nevyjádřil k použitelnosti tohoto nařízení, ověřit, zda spor spadá do působnosti uvedeného nařízení.

- 2) Článek 1 odst. 1 a 2 písm. a) nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že taková žaloba, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, jejímž předmětem je návrh na zrušení majetkových vztahů založených faktickým partnerstvím, spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu odstavce 1, a spadá tedy do věcné působnosti tohoto nařízení.

Podpisy.